

INDIANEN

Als dit nummer van *Zeilen* uitkomt, heeft het kabinet misschien een besluit genomen over het varen door windparken op zee. Misschien ook nog niet, maar dan komt het vóór het eind van het jaar als onderdeel van het Nationaal Waterplan II.

‘Doorvaart moet mogen,’ zeggen de belangenbehartigers van de waterrecreatie op zee. Het belangrijkste argument is dat gesloten windparken de recreatievaart naar het vaarwater voor de zeescheepvaart drijven. Dat staat haaks op het algemeen onderschreven veiligheidsconcept dat zeescheepvaart en recreatievaart juist uit elkaar houdt. Een zeiler die niet door een windpark mag, zou – om grote zeeschepen zoveel mogelijk te vermijden – een heel eind moeten omvaren.

In februari van dit jaar heeft een aantal koepelorganisaties gezamenlijk als Recreatieve Scheepvaart de windparkzorgen en -bezwaren verwerkt in een zienswijze voor het Noordzeebeleid in de periode 2016-2021. Petje af! Het is een knap onderbouwd betoog (www.watersportverbond/belangenbehartiging/windmolens).

Nu het besluit over wel of geen doorvaart nadert, denk ik maar steeds dat het lood om oud ijzer is. Zeker, de belangenbehartigers hebben hun werk goed gedaan. Dat zijn ze aan hun achterban verplicht. Maar is het argumentenspel over uitsluitend veiligheid niet een rituele dans voor de bühne? Een tegemoetkoming aan zeezeilers om door de windparken te mogen varen betekent in de praktijk niet zoveel als je even wat breder kijkt dan alleen door de smalle koker van de veiligheidsdiscussie.

Kiezen we geen zee om de weidsheid van ruim water en een vrije horizon te ervaren? Dan gaan we toch niet in zo’n half industriële omgeving tussen die molenpalen door laveren? Willen we als oprechte zeezeilers niet overal zijn, behalve in een windpark? Tussen die molens waait geen fijne wind. Goede zeiltrim is onmogelijk en ‘hoog aan de wind’ is in een windpark een stuk minder hoog. De palen, en vooral de rotorbladen, veroorzaken namelijk een krachtige turbulentie. Google voor de aardigheid eens naar http://ict-aeolus.eu/images/horns_rev.jpg. Daar is die turbulentie zichtbaar doordat de lucht achter de molens het dauwpunt

bereikt. Rekenmeesters in Delft becijferen dat het rendement uit wind binnen een windpark wel met veertig procent kan dalen. Kortom, doorvaart toestaan lijkt me een schijnsucces. Het doet denken aan het gebaar dat politicus Henk Vonhoff ooit maakte toen hij als burgemeester van Utrecht een petitie ontving om een deel van zijn stad aan te wijzen als gedoogzone voor nudisten. Hij vond dat prima en stelde meteen een proeftijd voor: de periode van december tot maart.

Word wakker, zeezeilers en belangenbehartigers van zeezeilers. We zitten midden in de overgang naar een nieuw tijdperk. Met respect voor de nog aanwezige natuurwaarden is de Noordzee op de eerste plaats een wingewest voor economische activiteiten van ‘groot nationaal belang’. Dat zijn scheepvaart, olie- en gaswinning en in toenemende mate windparken. In alle landen rond de Noordzee is die geest uit de fles en stap voor stap blijft er minder vrije ruimte over. Noordzeevissers zijn de recreatiesector al voorgegaan. Elke Urker

Kiezen we geen zee om de weidsheid van ruim water en een vrije horizon te ervaren?

visserman kan een kaart schetsen van de zee waarin zijn grootvader zijn netten liet zakken. Over pakweg twintig jaar is daarvan nog maar een kwart overgebleven. Vissers die nog niet zijn weggesaneerd, zeggen in volle ernst: “Wij zijn de indianen van de Noordzee. De golf van veranderingen die we nu meemaken is niet te keren. Het beste dat we kunnen doen is ons opnieuw uitvinden, met radicaal andere vistechnieken of met een nieuwe, dienstverlenende taak op zee.”

Voor zeezeilers ligt het minder zwaar. Het gaat niet om onze boterham. Natuurlijk moet de recreatiesector meedoen in de discussies over de ruimtelijke ordening op de Noordzee. Dit zijn echter schijnbewegingen als we niet creatief uitkijken naar nieuwe concepten en mogelijkheden. Als we bijvoorbeeld halsstarrig blijven vasthouden aan het idee dat je vanuit Scheveningen binnen één etmaal naar Pin Mill moet kunnen varen om een biertje te pakken in the Butt and Oyster. ●

ROB BIJNSDORP is journalist, communicatieadviseur en zwerver op en langs het water. De nieuwste ontwikkelingen in jachtontwerpen en navigatie-elektronica gaan aan hem voorbij. Maar des te meer gaat zijn aandacht uit naar de kwaliteit van het leven aan boord en naar de bijzonderheden van het water waarop we varen. Veel trouwe lezers van *Zeilen* zullen zich Robs vroegere reisverhalen herinneren, over verre kusten of de kreekjes van de Biesbosch. Rob is terug.